

Bewerkte interview Dorien: categorisering

Reductie van de tekst van het interview tot (niet-dubbele) uitspraken van de respondent, gerangschikt onder de volgende categorieën:

1. Persoon
  - 1.1 biografie
  - 1.2 significante anderen
  - 1.3 belangrijke gebeurtenis/gegeven
  - 1.4 zelfbeeld
2. Spiritualiteit
  - 2.1 ontwikkeling
  - 2.2 ideologie
  - 2.3 ervaringen
  - 2.4 activiteiten
3. Sociaal Engagement
  - 3.1 netwerken (studie, werk, familie, vrienden)
  - 3.2 vrijwilligerswerk
  - 3.3 helpen
  - 3.4 maatschappij
  - 3.5 relatie met spiritualiteit
4. Thema's van Agency&Communion
  - Agency
    - 4.1 zelfoverwinnig
    - 4.2 status
    - 4.3 prestatie/verantwoordelijkheid
    - 4.4 empowerment
  - Communion
    - 4.5 liefde/vriendschap
    - 4.6 dialoog
    - 4.7 zorgen/helpen
    - 4.8 gemeenschap

1. DE PERSOON

1.1 Biografie

Dianne is 19 jaar. Ze is geboren in “een christelijk gezin, in Katwijk”, “een christelijk dorp” zoals ze zegt, als de oudste van twee kinderen, en woont daar nog bij haar ouders. Haar ouders zijn protestant, ze zijn gedoopt maar hebben geen belijdenis gedaan. Zij zelf is ook gedoopt. De banden in het gezin zijn goed, alleen kan Dianne tot haar spijt moeilijk met haar ouders over spiritualiteit praten: zij willen niet dat zij zich er mee bezig houdt en ze associëren het met “de verkeerde kant”. Haar vader ging echter wel naar een acupuncturist. Ze gaat soms nog naar de kerk. Dianne heeft de havo met gemak gehaald en is daarna een hbo-opleiding communicatie gaan doen. Haar motivatie daarvoor was dat ze eigenlijk alles leuk vond, en dit was een mooie brede opleiding. In haar vrije tijd werkt ze bij een psychologenpraktijk, ze zit op een hockeyclub, speelt gitaar, doet aan aquarelleren en houdt van allerlei creatieve dingen. Ze gaat ook graag om met haar vrienden en vriendinnen. Ze heeft op dit moment geen verkering.

1.2 Significante anderen

De familie in algemene zin	
Dianne is oudste nicht: verantwoordelijk	Ik ben de oudste, ja. 't Is ook eh, ik ben ook de oudste vanuit eh vanuit de hele f- vanuit de hele familie. Dus ik ben de oudste nicht, kleinkind, zeg maar aan de ene kant van de familie, en ook aan de andere kant van de familie, dus ik ben een beetje de-de ijsbreker, wel eh, ook. Nou ja, ik ben eh de eerste die alles eh meemaakt: de studie, eh van middelbare school, tot, tot eh tot ja studeren, ehm, tot vriendjes, tot, ja, ja, eigenlijk a-alles wat je kunt bedenken. Je bent dan de eerste die 't doet, dus, je hebt niet iemand waar je naar kunt kijken, want jij bent degene waar dan, mijn nichtjes en neefjes bijvoorbeeld naar naar kijken, van hoe heeft zij dat gedaan, bijvoorbeeld, bijvoorbeeld, en ja, ik moet het allemaal maar een beetje uit- eh uitzoeken. Ja, ik heb wel ehm een jongere tante en oom dan, maar ja, dat-dat is toch iets anders, dat is niet van een eh, ja, van een apart gezin, om, waar eh, wat zeg maar deh, bij m'n oma hoort, bijvoorbeeld... ik voel er wel een beetje, ehm, eh een bepaalde verantwoordelijkheid bij.
Ouders	
getrouwd	R: m'n vader en moeder zijn nog steeds bij elkaar
christelijk, wars van spiritualiteit	R: Want daarvoor, ja, ik ben in een christelijk gezin opgegroeid, en m'n ouders die, die willen ook niet dat ik me daarmee bezig houd, met dat soort dingen, want die koppelen spiritualiteit direct aan paranormaal eh para-paranormale zaken nou, en dat zien zij het meer als, als eh van de andere kant, van de verkeerde kant... Ehm, niet dat mijn ouders streng christelijk zijn, maar zij willen liever niet dat ik me daar be- mee bezig houd. R: Ja. Ja. Want mijn moeder die heeft zoiets van, en m'n vader ook trouwens, dat dat eh nee die kunnen zich goed vinden in het christelijk geloof, dat zijn dat zijn de handvaten die zij eh, waar zij steun aan hebben, R: Ja dat's, dat vind ik niet zo heel fijn

	<p>Nou ja 't is nou eenmaal zo, je moet er mee, mee omgaan. Uhm, ja ik was dan een tweede met die vriendinnen naar zo'n paranormaalbeurs geweest, en de eerste keer toen mocht ik uiteindelijk wel gaan, als ik maar geen consulten zou doen, en de tweede keer toen heb ik het maar niet verteld, ja, ruzie misschien, en ik had ook zoiets van ja: mijn moeder, ik denk dat mijn moeder wel weet dat ik erheen ben geweest, ik weet eigenlijk wel zeker dat ze dat wel weet, ehm, maar ik voel me er wel, tenminste ik vind het naar dat ik dat niet tegen hun kan zeggen.</p> <p>R:...dat zij d'r niet voor open staan. Bijvoorbeeld want ik accepteer ook dat eh zij zich vasthouden aan het christelijk geloof, waarom kunnen zij niet accepteren dat ik met iets anders bezig ben.</p>
Moeder	
Onderdrukt spiritualiteit	<p>R: Ja. Maar mijn moeder zelf die is eh..ja die heeft ook wel een aantal dingen meegemaakt, die ze zelf niet eh kan verklaren en die is ook zeer gevoelig voor een aantal zaken en die sluit zich daar liever van af.</p> <p>R: Ze weet dat-dat ze, dat ze binnen, tenminste ze heeft bepaalde voorgevoelens ook over veel zaken, en dan nou ja de laatste tijd begint ze daar ook wel over te praten en zo, maar ehm, maar ja ik ik zelf kan d'r beter niet teveel over praten eh, met m'n ouders, omdat ik dan, ja dat, dan, ja dat, dat doe ik liever niet eigenlijk.</p>
Opa en oma	
Dianne is begaan met hen	<p>R: ik heb vandaag bij m'n oma gegeten, en morgen ga ik weer bij m'n oma eten, uhm...ja.</p> <p>R:m'n opa die had dus eh vorig jaar is ie dus (...) met met eh kanker, dat is nu dan weer over maar eh, m'n opa en oma daar hebben het best wel moeilijk, ze hebben een eigen zaak enne, 't kon maar niet verkocht worden, (...) met pensioen, en eh, nou ja en het werd maar niet verkocht, ze moesten het nu uiteindelijk echt verkopen anders dan eh werd het een probleem voor ze om te verhuizen, m'n oma die heeft eh, nou problemen met haar heup, die is ook wel eens geopereerd aan haar heup, en die kon weer niet lopen. Eh, m'n opa ja, daar gaat het ook niet zo super mee maar, ja, dat zijn wel dingen, ehm, waar dan-dan veel over gepraat wordt bijvoorbeeld. Of eh...</p>
Vriendinnen	
	Verwijzing: zie Sociaal Engagement/Netwerken

1.3 Belangrijke gebeurtenis/gegeven

Bijbaan	
Spontane beslissing	R: Ja, ik moet zeggen het spontaan opzeggen van het Albert Heyn baantje is ook niet iets wat ik normaal doe. Normaal denk ik beter na over eh, tenminste, denk ik goed na over beslissingen die ik maak, eh, grote beslissingen die ik maak, nou ja, toch ook wel een grote beslissing op zich (<i>red. gaan werken in psychologenpraktijk en opzeggen AH</i>)
Studiekeuze	
Brede studie houdt	R: Ehm, ja en ik dacht dat dat mij misschien wel, eh, mij wel verder kon helpen. Maar ik heb het, eh, eerder gekozen met het oog dat

mogelijkheden open	het een brede studie (<i>red. communicatie-wetenschappen</i>) is,
Kankergen in de familie	
Dianne wil niet weten of ze erfelijk belast is	<p>R: In mijn familie zit, eh, qua ziektes dan, eh, een bepaald gen. Een, eh, gen waardoor je snel, eh, tenminste, kankergen zit er in de familie. Veel-veel familieleden, tenminste mijn opa, eh tenminste m'n beide opa's dan die hebben dan, eh alle twee, kanker gehad. Eentje is ervan overleden en die ander is, eh, er recentelijk van af. En, eh, ja de tantes van mijn vader bijvoorbeeld of ooms ja, veel van dat soort mensen die overleden zijn eraan. En mijn vader die, tenminste, de hele familie laat zich eh controleren op moedervlekken, bijvoorbeeld eh... of er melanomen zijn. Ik ga dan ook ieder jaar naar het ziekenhuis om, eh, controle te doen. En, nou ja vroeger dacht ik altijd, eh, van nou ik wil wel weten of ik dat gen ook heb. En toen wilde ik me ook wel laten testen. Maar dat mag niet voor je achiende.</p> <p>En, ja toen, tenminste nu zit ik er wel over na te denken, maar dan denk ik weer van, ja, ik ben wel blij dat ik dat toch niet gedaan heb, want wat heb je er nou aan om dat te weten of je dat hebt of niet? Ik bedoel, als je dat, als je het dan hebt... Ik denk dat ik het heb, tenminste. Misschien dat ik daar over een paar jaar anders over denk. Maar nu heb ik zo iets van, nee eh, het is prima zo, als ik het nu niet weet eh. Wat heb je eraan als je dat weet, en eh..dat je, eh, doodgaat?</p>
Verkrachting teamgenootje	
Nare gebeurtenis	<p>R: Ja, ik zit dan al 13 jaar bijna op hockey, zoals ik al vertelde. En toen ik 14 was, toen, eh, zijn we met een, ja, met mijn team dan waren we op een meerdaags hockeytoernooi. En, er zijn ook feesten dan 's avonds. En, eh, ja een team- van mij, een teamgenootje van mij, eh, die is op zo'n toernooi is die verkracht. Ja. Het was heel...heel naar.</p>
Spiritualiteit	
Niet met ouders bespreekbaar	<p>R: Ze weet dat-dat ze, dat ze binnen, tenminste ze heeft bepaalde voorgevoelens ook over veel zaken, en dan nou ja de laatste tijd begint ze daar ook wel over te praten en zo, maar ehm, maar ja ik ik zelf kan d'r beter niet teveel over praten eh, met m'n ouders, omdat ik dan, ja dat, dan, ja dat, dat doe ik liever niet eigenlijk.</p> <p><i>Verwijzing: zie ook Significante Anderen/Moeder</i></p>

1.4 Zelfbeeld

Ontwikkeling/omslag	
<p>Vroeger: introvert/verlegen ---> Nu: Meer open/spontaan</p>	<p>Want ik was, ehm, vroeger altijd heel-heel stil, eh verlegen vonden mensen mij altijd, eh introvert, ja, meisje wel. En, na, ik studeer nu communicatie dan en dat heeft me wel eh, meer uit mijn, eh, schulp, eh, doen komen, zeg maar. En, ja, ja dat heeft me een stuk, eh, stuk opener gemaakt. Nou ja, ik was niet altijd gesloten, dat ook weer niet. Maar, ik was wel heel sociaal. Ik ben heel sociaal. Maar het heeft me, eh, eh, ja wat, eh, directer gemaakt, denk ik en wat, eh, spontaner.</p>

Vroeger: Gevoelig/stil ----> Later: Harder ----> sinds 14 ^e : weer gevoelig	Ja, toen ik klein was, ja, ik was, was wel stil, verlegen, misschien um gevoelig meisje. En, eh, ja later ben ik wat-wat harder geworden denk ik. Dat gevoelige heb ik een beetje wegge-gestopt, ehm omdat dat niet eh, ja misschien niet geaccepteerd wordt of zo...door de maatschappij, dat je beter hard kunt zijn dan, dan zacht, en en nou dat je daarom daarom maar een soort van harde buitenlaag maakt, en, nou dat bepaalde ..en later, tenminste sinds mijn veertiende denk ik, ja veertien ongeveer, ehm, heb ik dat tenminste dat gevoelige meer meer naar voren laten komen, (stilte) meer, ja, hoe dat precies eh gegaan is, da's misschien wel moeilijk uit te leggen,
Overig	
Neemt weloverwogen beslissingen	R: Ja, ik moet zeggen het spontaan opzeggen van het Albert Heyn baantje is ook niet iets wat ik normaal doe. Normaal denk ik beter na over eh, tenminste, denk ik goed na over beslissingen die ik maak, eh, grote beslissingen die ik maak, nou ja, toch ook wel een grote beslissing opzich.
goede dingen komen aanwaaien	R: ja nou ik heb ... altijd eh goeie cijfers gehaald op school, hoewel ik uh , ja eh, niet zo, met niet zo heel veel moeite dat ik veel eh veel gedaan krijg. Dus ik ja .... R:Het gaat me makkelijk af, het gaat me makkelijk af, te makkelijk misschien wel. R:En... ja met mijn studie ook bijvoorbeeld en met mijn bijbaan nu dan, de psychologenpraktijk, nou dat is me eigenlijk ook komen aanwaaien. Want ik wilde al een tijdje weg bij de Albert Heijn waar ik eerste werkte, en toen kwam mijn tante spontaan met, eh, met het aanbod of ik daar niet wilde werken. Nou dat was eh ideaal. Hapinez oo. Ja, dus eh, ja daar ben ik ook aangenomen dus uiteindelijk. Dus ook heel, eh, ja eh, heel, eh, ja, makkelijk, tenminste voor mijn gevoel was het heel makkelijk gegaan, eigenlijk.
afwachtend	En, minder afwachtend, denk ik dan. Tenminste dat heb ik nog steeds wel, dat ik wel, wel afwacht, eh. Tenminste ik ben wel redelijk een afwachter. Ik wil eerst de kat uit de boom kijken, voordat ik, eh, voordat ik eh erin klim
Sociaal	Ik ben heel sociaal
Vindt alles leuk, kiezen is moeilijk	want ik wist niet precies wat ik wilde en, eh ja wat ik nou, ja, tenminste ik vond alles leuk. Dus ik dacht, nou communicatie dat is heel breed. En, eh, ja, ik vind alles leuk. Ik zou niet zomaar iets uitsluiten. Maar ja, je moet toch kiezen wat je, eh, waar je de meeste interesse ligt, wat het beste bij je past, denk ik wel
Luistert naar gevoel	Maar ik had er (<i>red. psychologenpraktijk</i>) een goed gevoel bij is, dus ik dacht van nou, En, ja, als, eh, als het gevoelsmatig, ja, als het klopt ehm, ja, dan ga ik er ook voor als het goed voelt (<i>red. dingen die komen aanwaaien</i>)

2. SPIRITUALITEIT

2.1 Spirituele ontwikkeling

Trigger	
In gang gezet door contact met vriendin+ moeder	R.... maar, maar ja, dat was toen bepaalde gebeurtenissen, tenminste op mijn veertiende, tenminste ik heb een vriendin die eh, heeft een moeder die houdt zich spiritueel bezig, ook met eh, nou paranormale zaken bijvoorbeeld, en die heeft zelf ook een goeie vriendin die is eh paranormaal begaafd, eh die ziet aura's bijvoorbeeld, al die dingen, en die ging ook naar parabeurzen toe, paranormale beurzen, en, ja via die vriendin ben ik eigenlijk een beetje met het ja, het spirituele en het paranormale in aanraking-aanraking gekomen, het heeft mij wel meer bewust doen worden van eh, van mijzelf.. en van, van wie ik zelf ben
Gevolgen van ontwikkeling	
bewust-wording	en, ik denk dat ik sinds toen, op dat moment ben ik meer meer gaan eh me meer gaan interesseren misschien ja dat weet ik nog wel maar meer gaan weten wie-wie ik zelf ben, wat mijn eigen eigenschappen zijn, en wat wat ik zelf wel zou kunnen. ... waar mijn vermogens liggen, wat, wat mij goed ligt, en wat ik zou kunnen bereiken in-in mijn leven
levenshouding	R: Eh, spiritualiteit voor mij houdt in: een bepaalde manier van denken, een bepaalde manier van-van doen, en, en een bepaalde manier van, eh, reageren, denk ik ook. R: Het is meer je eigen manier van eh ontwikkelen, ook. Eh, ja hoe iemand in het leven staat, eh... hoe iemand bewust is van de dingen om zich, om hem heen.
zelfbeeld	R: en van, van wie ik zelf ben, en, ik denk dat ik sinds toen, op dat moment ben ik meer meer gaan eh me meer gaan interesseren misschien ja dat weet ik nog wel maar meer gaan weten wie-wie ik zelf ben, wat mijn eigen eigenschappen zijn, en wat wat ik zelf wel zou kunnen.

2.2 Ideologie

t.a.v. religie	
traditie, regeltjes, gebruiken: door mensen gemaakt, deze missen de kern	R: Bij het woord religie denk ik aan eh. Nou, het eerste dat me dan te binnenschiet is kerk. Het hoeft niet, geen kerk te zijn, maar het kan ook moskee zijn of eh synagoge of iets dergelijks. Eh, dan denk ik aan, eh, tradities, gebruiken en, eh, ja, dingen die bij het geloof horen. Dus eigenlijk meer de-de regeltjes; de normen en waarden die bij zo'n geloof horen. Dat soort religie, verschillende geloven eigenlijk, eh waar dan ehm, ja mensen een bepaalde leefwijze na gaan. Nou ik heb zoiets van, waarom zouden daar al die, al die regeltjes erbij moeten? Tradities, dat zijn, dat is mooi; dat is mooi dat dat bij, dat dat bij een religie hoort, dat dat bij een geloof hoort. Alleen, ja, waarom al die regeltjes er omheen. Dat-dat is naar mijn

	<p>idee meer bedacht door de mensen zelf, eh, in de loop der tijd, in de loop der, ja, eeuwen in de bepaalde cultuur waar die eh, waar die religie dan is, eh... ja waar die eigenlijk bij hoort. En, ja, dat is niet, eh, waar het in de kern om gaat, denk ik eigenlijk. Ik bedoel het is mooi dat het erbij hoort. Het kan een, eh... mensen kunnen zich daar aan vastgrijpen, mensen kunnen daar steun aan vinden, en mensen kunnen daar geluk in vinden ook, maar ik denk, ja, ik bedoel het is niet per se waar het toch om draait, denk ik.</p>
Christelijk geloof niet te letterlijk	<p>R: Hoewel ik ook wel een christelijke, eh, hm tenminste ik vind het mooi wel zoals het christelijk geloof in elkaar steekt, maar bepaalde dingen dat kan ik me niet helemaal in vinden, bijvoorbeeld eh, ja de bijbel daar staan mooie verhalen in, maar sommige mensen nemen het iets te letterlijk, denk ik..en 't is in de loop der tijd is het ook steeds herschreven, herschreven herschreven, vertaald, bewerkt ook, dus, eh, ja de moraal misschien in in het boek is wel hetzelfde maar de dingen d'r omheen ja, dat dat verandert eh, ja stukje bij beetje [...] klein stukje</p>
t.a.v spiritualiteit:	
Gedicht	<p>Zijn</p> <p>Zijn als lucht, Overall Maar niemand ziet het.</p> <p>Zijn als zee, Dichtbij Maar soms verder weg dan je wilt.</p> <p>Zijn als wolken, hetzelfde Maar voor iedereen verschillend.</p> <p>Zijn als Aarde, Vanzelfsprekend Maar niet voor eeuwig.</p> <p>Zijn als wezen, Samenhangend Maar zo gedesoriënteerd.</p> <p>Als de hemel wil ik zijn, Onbewust Maar toch bereikbaar.</p> <p>R: O ja, ja. Eh, nou, het eerste gedicht dan, 'Zijn', eh, ja, dat zag ik meer ehm iets de verschillen, tenminste je hebt je hebt lucht, je hebt zee, je hebt wolken, je hebt aarde en hebt het wezen en je hebt de hemel, ehm, ja de lucht, ja het is overall maar eigenlijk zie je het niet, je kunt het eigenlijk niet zien, dus het is niet tastbaar. Ehm, en de zee, ja, je kan erbij zijn als het vloed is, maar als het eb is, dan dan is-ie weer verder weg, en dan kan-ie verder-verder weg zijn als je wil, maar hij komt altijd weer dichterbij, dus dat je er weer mee in aanraking kunt komen. Als je nou bijvoorbeeld eh, een bepaald pad</p>

	<p>wat je bewandelt, eh, in je leven, bijvoorbeeld je .... eh, je je komt in het begin iets tegen en dat raak je dan op een gegeven moment kwijt en dat kom je dan een stukje verderop dan kom je dat ineens weer tegen, bijvoorbeeld. Ehm, ja wolken, ja zijn eigenlijk allemaal hetzelfde, de wolken, alleen iedereen ziet er iets anders in, dus eh, een wolk is eh een wolk, maar een wolk is kan ook een konijn zijn als je er naar kijkt, of eh iets anders, dus je ziet erin wat je zelf erin wilt zien. En, ja, daar doe je mee wat je zelf eh, wat je zelf kunt, daar vind je zelf eh daar vind je zelf je betekenis aan, eigenlijk misschien. Ehm, ja de aarde, nou ja mensen nemen dingen zo vaak als vanzelfsprekend, eh, ik bedoel ja we leven hier eh, het gras is groen, ja dat is wel vanzelfsprekend dat het gras groen is, maar ja het gras kan ook eh geel zijn bijvoorbeeld, aan de andere kant van de wereld, als je bijvoorbeeld in Afrika bent, daar is het gras niet groen, omdat het daar niet veel regent. Ehm ja, maar ja de aarde zelf, dat is er ook niet voor eeuwig waarschijnlijk. Tenminste, de aarde is er maar, ja hoe lang is de aarde er nog, eh, ja. En het wezen, dus het zijn, ja je bent een compact mens, je hebt vlees, je hebt huid, je hebt botten, maar in je hoofd kan het kan het eh een zootje zijn bijvoorbeeld. Daar kan je eh, ja, bepaalde structuren, niet zien, of je kan de weg kwijt zijn bijvoorbeeld, of je kan ja vanuit waar de praktijk waar ik werk dan, eh je kunt ehm, depressief zijn, je kunt, ja overspannen zijn, of iets anders, maar aan de andere kant kun je ook weer weer blij zijn, vrolijk zijn, of, gewoon goed, met eh twee benen in het leven staan. En, nou als laatste dan nog, 'als de hemel wil ik zijn, onbewust, maar toch bereikbaar', ja dat dat dekt voor mij wel een beetje ehm, ja, het is, het is er wel, tenminste, het is er onbewust, je ziet het (<i>red. de hemel</i>) niet. Dus eh, ja het spirituele denk ik eigenlijk dan, wat ik daarmee bedoel. Maar het is toch bereikbaar, op een bepaalde manier.</p> <p>I: En 'onbewust'?</p> <p>Ehm... ja soms dan heb je dingen niet gelijk gelijk door,'k bedoel, bewust denk je vaak aan andere dingen dan wat er onbewust toch ergens ja pruttelt misschien... ehm, ja ook....</p> <p>Dus eh, ja, de hemel is onbewust, ja mensen geloven erin of ze geloven er niet in, bijvoorbeeld. De hemel, als het spirituele, het niet-tastbare, het, het, ja de, zesde dimensie of zoiets...of hoe je 't ook wilt noemen. Ehm, maar het is op een bepaalde manier toch bereikbaar. Door een bepaald gevoel, zeg maar 't onderbuikgevoel dat mensen kunnen hebben, het, het vooraf iets weten, of eh, ja, of [...] opeens een spontane klik hebben met iemand die eh, die je verder nog nooit gezien hebt bijvoorbeeld, eh eh, ja op die manier dat het toch bereikbaar is.</p>
<p>Je bent op aarde om te leren/groeien</p>	<p>R: ja nog bepaalde andere gebeurtenissen, ja, da-daar leer je ook allemaal weer van en ik denk dat, dat dat soort dingen gebeuren om om ja, om weer te leren, en daar kun je uiteindelijk ook weer andere mensen mee helpen, ...</p> <p>R; dat je dan weer in stijgende lijn dingen aan het leren bent, en dat je dan groeit in eh positieve zin.</p>
<p>gemene deler van alle religies, dit is de kern</p>	<p>R: ...spiritualiteit, is in mijn ogen meer die kern, denk ik. En die kern is in mijn ogen ook hetzelfde bij iedere religie die er is. Alleen wat er omheen is, eh, gemaakt, dat, dat is meer door de mensen zelf erbij, ja, verzonnen, bedacht, veranderd, in de loop der tijd, dat mensen dat niet eens bewust weten, maar...</p>

	<p>R: Ehm, ja zoals ik net al zei..., dat niets, eh, alles gebeurt met een reden, denk ik. Eh, ja (pauze), dus ik denk dan dat er, eh, spiritualiteit, ehm, een overkoepelend iets is over alle religies heen.</p>
<p>Ongrijpbaar, Niet tastbaar, Gevoel</p>	<p>R: Ehm, nou, je kunt het niet niet vastpakken, en naar mijn idee, eh, ja er horen naar mijn idee ook geen gebruiken bij, tenminste, nee. Het is niet, eh, je kunt het niets vastpinnen, denk ik. Het is voor iedereen is het anders.</p> <p>R: als de hemel wil ik zijn, onbewust, maar toch bereikbaar', ja dat dat dekt voor mij wel een beetje ehm, ja, het is, het is er wel, tenminste, het is er onbewust, je ziet het niet, ...</p> <p>R: Dus eh, ja, de hemel is onbewust, ja mensen geloven erin of ze geloven er niet in, bijvoorbeeld. De hemel, als het spirituele, het niet-tastbare, het, het, ja de, zesde dimensie of zoiets...of hoe je 't ook wilt noemen. Ehm, maar het is op een bepaalde manier toch bereikbaar. Door een bepaald gevoel, zeg maar 't onderbuikgevoel dat mensen kunnen hebben, het, het vooraf iets weten, of eh, ja, of [...] opeens een spontane klik hebben met iemand die eh, die je verder nog nooit gezien hebt bijvoorbeeld, eh eh, ja op die manier dat het toch bereikbaar is.</p>
<p>Niet paranormaal</p>	<p>R: ...spiritualiteit is niet hetzelfde als paranormaal. Paranormaal, dat is meer het contact wat je hebt met, eh, met, ja, eh geestenwereld misschien, of met, eh, met engelen, of. Nou, ik denk dat het wel op een bepaalde manier spiritualiteit met en paranormaal zijn, kennen, iets dat het wel met elkaar in verbinding staat, maar het is niet hetzelfde</p>
<p>Niet institutioneel</p>	<p>Als je ergens in gelooft kun je dat ook thuis doen, hoef je niet persé naar de kerk te gaan. Ja, om dat te delen bijvoorbeeld.</p>
<p>Toeval bestaat niet</p>	<p>R: Ja, ja, nou ik heb wel, eh, een idee van eh niets gebeurt, eh, bij toeval. Ik denk alles gebeurt met een reden. Dus eh ja, je bent hier, tenminste, ja, naar mijn idee ben je hier om te leren en, ehm, ja je-je komt terecht waar je terecht hoort te komen denk ik. En, ja, als mij iets aan komt waaien, dan, dan denk ik daarbij, van, ehm, nou dat zal wel niet voor niets geweest zijn.</p>
<p>Leren en reincarneren</p>	<p>R: Ehm, nou ja we zijn hier dus om iets te leren, denk ik. Ehm, ja, en ik geloof ook wel dat je, dat van, dat je ziel ehm, eerder geleefd kan hebben. En dat je ziel, ehm, ja dan naar eh... ja ik noem het maar even de hemel, naar de hemel gaat, en, en ook weer terug kan komen, niet in dierlijke vorm of eh iets dergelijks, maar gewoon weer herboren kan worden als nieuw persoon om weer meer te leren, dus je zit in een groeiproces. Nee, je ziel zit in een groeiproces.</p> <p>R: Ja. En dat ik daarna weer, nou misschien weer hier op aarde terug kom iets of ergens anders, ik weet het niet eigenlijk maar eh, ja dan denk ik wel eigenlijk dat ik dan weer als ik dan weer hier ben, of in de hemel ben, dat ik weer terug zou komen</p>
<p>Betekenis zoeken achter ogenschijnlijk gewone dingen</p>	<p>R: Ik denk het wel, dat je daar wel bij de grens bent, ja. Maar ook, ehm, psychologisch zeg maar, hoe mensen denken, bijvoorbeeld, ehm, ja, dat je, ja dat je dingen niet, ehm, <langere stilte>, tenminste dat je denkt dat er meer, eh, achter iets is wat er gebeurt, dan wat iemand anders misschien zou doen. Dus... Want ik kan</p>

	<p>bijvoorbeeld denken van ehm, ja, een voorbeeld, eh, (stilte) er vliegt een meeuw door de lucht, en dan denk ik van, o, nou dat, iemand anders denkt, o, dat is gewoon een meeuw, mooi. En ik bijvoorbeeld denk van o die meeuw, eh, ja misschien dat dat iets, dat dat iets betekent en dat dat ik dat later terugkrijg, dus dat als ik die meeuw eh een aantal keer zie, bijvoorbeeld, wat voor een betekenis kan dat hebben?</p>
Gidsen en engelen	<p>R [...]. Ehm, en als je dan klaar bent met groeien, dan kun je als gids eh andere mensen helpen denk ik. Het hoeft niet persé te zijn, een gids hoeft niet iemand te zijn die al geleefd heeft, maar kan ook iemand zijn die nog nooit geleefd heeft, denk ik. Eh, dus zeg maar een lichtwezen</p> <p>R: Ehm, ja, engelen, ik geloof ook wel dat die er zijn, en dat die eh, dat die je ook kunnen he- kunnen ja, onbewust iets kunnen leiden, zoals als bijvoorbeeld mij dingen komen aanwaaien dan gebeurt dat niet voor niks maar dan is het op een bepaalde manier daarmee verbonden, dus bijvoorbeeld zo'n engel, of zo'n gids, die eh, stuurt mij in een bepaalde richting. Of ik ben toevallig ergens, eh, ja, er gebeurt of overkomt mij iets, dan kan dat zeg maar het werk zijn van een engel, bijvoorbeeld. Dat eh, ja zoals bijvoorbeeld dat werk me is aan komen waaien, ehm, dat zijn bepaalde dingen die in mijn studie dus,</p> <p>R: ..en, zodat zij weer, ja, weer andere mensen mee kunnen helpen, zeg maar. Dat het allemaal verbonden met elkaar staat. Eh, ja dat is alles met elkaar verbonden een soort domino-effect eigenlijk. Dus eh, het ene dat zet iets anders in in gang...</p> <p>R: Dus als mij iets gebeurt eh, stel dat ik eh, stel dat ik eh, nou ja stel dat ik doodga bijvoorbeeld, dan kan dat voor, voor eh, mensen die mij goed kennen, tenminste de manier van verwerken bijvoorbeeld dat kan al weer zo'n steentje zijn dat omvalt, en eh zij kunnen dan weer een steentje bij iemand anders eh omduwen, met de manier waarop zij weer reageren op iemand anders, en ja, dat kan weer nieuwe dingen in iemand anders leven brengen.</p>
Ontwikkeling zonder einde/ einddoel	<p>R: Ehm, nou ik zie daar geen einde in eigenlijk. Ja. Nee. Eigenlijk niet. Tenminste dat blijft vallen, denk ik. Ehm.. ook al zou het voor mij, voor mij ja, voor mij valt er heel veel, aan dominosteentjes dan, eh, maar ik denk ook dat als ik niet meer op deze aarde ben, dat het, dat het nog doorgaat.</p>
Chakra's: verbondenheid met de aarde	<p>Ja, ja niet, ik hou me er niet heel erg mee bezig, maar 't is wel iets eh ja waar ik me wel ja bewust van ben, denk ik.</p> <p>Je hebt het wel dat je bijvoorbeeld zeg maar aarden hebt. Dat je dan meer in verbinding staat met de met met het hier en nu denk ik, dat je als bijvoorbeeld eh je stuitje, dat is dan je, je eerste chakra... dat is dan rood, dat staat ook voor aarde, en als je dan bijvoorbeeld ja met alle twee je voeten,</p> <p>Dat je dan gewoon eh je voeten je stevig verbonden voelt met de aarde. Bijvoorbeeld, weer eh.....tot het hier en nu komt zeg maar.</p>
Astrologie: is eigen interpretatie	<p>R: Aan de andere kant denk ik ook, je hebt ook eh astrologie... En ik denk dat dat meer iets is dat eh je leest erin wat je zelf ziet. Je ziet erin wat je erin wilt zien. Dus je iedereen, tenminste ik ben dan een stier als eh als eh teken, ja en dat is dan, voor mij betekent dat</p>

	<p>iets, maar voor iemand anders betekent het weer iets anders.</p> <p>R: maar, maar ik denk niet dat dat jou voor-voorspellingen doet. Ik denk dat je de voorspelling... je kunt het er zelf naar maken, dat het gebeurt.</p>
Antwoorden vindt je in jezelf	R: ..en dat die antwoorden in je zelf vinden is dus eigenlijk eh, ja, wat je dan zonder die invloeden van buitenaf eigenlijk dan hebt en daar denk ik dan weer aan bij die gidsen of die engelen bijvoorbeeld
Ieder heeft z'n eigen waarheid	...dat zij d'r niet voor open staan. Bijvoorbeeld ik accepteer ook eh dat zij zich vasthouden aan het christelijk geloof, waarom kunnen zij niet accepteren dat ik met iets anders bezig ben.
Positief denken	R: Dus ehm, nou dat vind ik, dat vind ik heel interessant. Dus eh positief denken dat heeft ook vaak ja eh positief eh ja gedrag tot ver-oorzaak.
Psychologie, gedrag	R: Ja. Dat psychologische, dat ik daar dan ook rekening mee houd, ik denk dat dat ook wel ja op een bepaalde manier ook wel spiritueel is, ...

2.3 Ervaringen

voorgevoel	<p>...ja een team- van mij, een teamgenootje van mij, eh, die is op zo'n toernooi is die verkracht. Ja. Het was heel...heel naar. Het was echt, eh. Het was een verschrikkelijke periode. Ja, ik wist dat dus, ik wist dat al van te voren dat dat ging gebeuren.</p> <p>Bijvoorbeeld eh, het meest recente voorbeeld wat ik kan noemen was dat, ehm, eergisteren had ik een, had ik een- had ik een droom dan, eh over een jongen die ik ken die ik wel, die ik wel leuk vond, eh, dat hij een vriendin had. En dat zei hij dus, eh gisteren tegen mij, dat hij een vriendin had. En ik wist dat dus al. Ik zei: Ja okey, ja, prima, wel leuk voor je...</p>
dromen	<p>R: Soms weet je dat ook niet. Ik heb dan, eh, nou nog iets anders. Dat is dan, dat heb ik dan één keer gehad. Eh het was, ik ging, eh, slapen, en, tenminste ik wilde gaan slapen, ik deed mijn ogen net dicht en toen zag ik, eh, vanuit iemands, eh, vanuit iemands ogen dat, dat hij werd aangereden door, eh, een wit eh busje, een wit Volvobusje was het geloof ik. Ergens op een straat. Ja, toen ik had ik wel zoiets van, ja zou ik dat zelf zijn? Want ik was toen wel, de tijd daarna wel redelijk bang</p> <p>R: Mmm, ja, ja eh, nou mijn opa is dus overleden, eh dat is alweer negen jaar geleden, umm, ik had alleen een jaar daarna of zo, toen had ik een droom, en dat was een hele mooie droom vond ik zelf, eh tenminste ik stond met m'n hele familie op een op een eh besneeuwde berg, en, nou er kwam vanuit de vanuit de wolken zeg maar, kwam er een witte limousine naar beneden rijden met eh engelen eromheen. En, nou, en die stopte dus voor waar wij met de familie stonden en toen stapte mijn opa dus uit die eh limousine, en nou toen eh, ehm, beetje gepraat zeg maar, (...) erover te praten, en op een gegeven moment toen zei-ie gedag en toen stapte-ie weer in en toen ging-ie (...) met de engelen weer terug eh terug de wolken in zeg maar, ja dat is natuurlijk wel, dat vond ik wel een mooie droom,...</p>

	<p>R:Um, ja, dat-ie wel, dat ie (red. opa) gewoon wel bij me is. ...en, dat-ie eh, ja, toch op een bepaalde manier misschien toch misschien afscheid nam, of of eh, eh gerust wilde stellen of eh, ja, gewoon wat kenbaar wilde laten maken aan mij, ja, eh, ik weet het niet precies, maar... In ieder geval eh dat het goed was.</p>
Chakra's	<p>R: Bijvoorbeeld eh hier (wijst op voorhoofd) zit dan je derde oog-chakra, of je derde oog, ehm, nou ik had dan één keer eh iets meegemaakt ook, eh, waarbij, een soort van energie ofzo eruit kwam... dat zag ik ook. Een soort van oranje, ja, lichte straal die zo de verte (?) in schoot, zo, eventjes. Drie seconden of zo.</p>
Vrienden uit vorig leven	<p>R: nou ik denk soms wel eens van o nou, dan kom ik bij een vriend of vriendin, bijvoorbeeld van o, zou ik jou eh gekend hebben vroeger, en waarvan zouden wij elkaar dan gekend hebben bijvoorbeeld? Of wat zouden wij dan van elkaar geweest zijn?</p>
entiteiten	<p>'t is meer paranormaal waar ik het dan over heb...ehm, ja het was volgens mij vorige maand, iets langer misschien geleden, dat eh, eh, dat dat er wel iets bij mij in de kamer was. Tenminste er is altijd, er zijn altijd dingen bij mij in de kamer, dat, dat weet ik en dat eh, dat voel ik alleen maar, dat-dat zie of hoor je niet, eh maar toen eh, toen zag ik het ook. En toen hoorde ik het ook wel.</p> <p>Ja, een soort van schim, door m'n kamer eh, kwam, een beetje, en toen ben ik maar, toen heb ik me omgedraaid, om gewoon te gaan slapen, gewoon, ja, dat is niet zo eh...</p> <p>'t was wel eng, maar het was niet niet ... negatief. Tenminste, het was niet eh, verkeerd.</p> <p>Tenminste het was eng omdat ik niet precies eh, ik had nog, want ik had zoiets nog nooit eerder meegemaakt, dat je zoiets zag of zo of eh, eh, ja het was eng omdat het (...) van onbekend is misschien, toch wel, tenminste je je, ja, omdat je 't nooit eerder hebt meegemaakt, denk ik, ja en eng omdat je niet weet wat het wat het kan doen. Maar dat, er was geen kwade bedoeling, dat ...Maar toen, ik hoorde ook wel eh geritsel in m'n ... in m'n kasten, een soort papier of zo (...), ja, ook zoiets raars, Wat-wat het was weet ik ook niet maar....</p> <p>Ik vond het eng. , ik draaide me om en ik probeerde te slapen</p> <p>Ik heb altijd wel een soort gevoel dat er dingen bij je in de kamer zijn...</p> <p>), ja, geest is misschien een groot woord, maar misschien meer een entiteit, ...</p> <p>Meer dat-dat het er is dan dat het iets doet, ... Ja. Nou, ik heb er geen last van verder. Ik zie..., ja, je ziet het ook niet, het is meer een gevoel, of eh... nou, een zuchtje wind of zo,...</p> <p>Een keer had ik, toen was ik alleen thuis, en toen toen eh rook ik ineens heel erg sterk een wierooklucht op de trap, zoiets, terwijl.. 't geen wierook was.</p> <p>Ja, (...) dingen ruiken, dingen voelen, bijvoorbeeld dat er iemand eh zo-of achter je staat of zoiets of... dat iemand meekijkt of zo.</p> <p>Ja, 't is meer, tenminste voor mij is het meer een gevoel dan dat eh ik dan dat ik 't eh dan dat ik 't zou zien.</p>

2.4 Activiteiten

Welke activiteiten	
Bezoek aan Paranormaalbeurs	(18) Ja op zich wel. Uhm, ja ik was dan een tweede met die vriendinnen naar zo'n paranormaalbeurs geweest, en de eerste keer toen mocht ik uiteindelijk wel gaan, als ik maar geen consulten zou doen, en de tweede keer toen heb ik het maar niet verteld, ja,
Aura foto	(38) Want ik ben dan op zo'n paranormaalbeurs geweest en daar heb ik een eh au- een aurafoto laten maken, en eh, dat die werd later uitgelegd door een bepaald vrouwtje, en die dee heel erg fel tegen mij. Heel fel, enne, en ja met het vingertje wijzen en zo en... (39) Ja. Ja, die eh foto was dan rood, met geel en een beetje een soort roze of zo erin. Maar ik weet dat zo'n foto dat is een momentopname van het moment hoe jij je op dat moment...
Reading	(39)...ja er zijn ook wel dingen eh, tenminste er was wel ook één vrouw die ik dan daar gesproken heb, er waren drie vrouwen die ik daar gesproken heb, nou, meer misschien wel, zeg maar vier of ..., ehm, nou die ene dan, daar had ik dan een soort consult bij, en, maar zij doet dan een heleboel dingen, ook over eh over eh, familie bijvoorbeeld, eh over mijn zusje die heeft dan een-en hartafwijking, nou dat wist ze ook. (39) Het was dan een reading.
Kristal-massage	(40) en toen had ik daar een soort van ehm, kristal-massage ... gedaan en, toen zag ze me daarna weer lopen, en toen was ik dus ehm, ja, helderder of zo, zei ze.
Acupunctuurkuur	(43) Ja, wat ik gedaan heb, em, dat is eh acupunctuur, dat zie ik, ja, dat zie ik wel als iets spiritueels, omdat het met energie te maken heeft, um, want mij heeft het een klein beetje geholpen, (43) tegen allergie. (43) ja ik moest in ieder geval de eerste keer dat ik er was, ik lag op een eh, ja, gewoon op een eh normaal doktersbed, Ehm, er lag een soort van plaatje onder me die was eigenlijk een soort van kastje..., en, ik had ook eh, dingen op m'n op m'n ogen, (...) slijmvliezen dan aangetast worden, en ik had iets op m'n borst liggen, (...) m'n slijmvliezen van m'n keel (...) worden aangetast. En 't was allemaal aangesloten op een apparaat eh waar dan bepaalde pollens in zitten, waar ik dan allergisch voor zou zijn. (43) dat dat zou het, dat zou mij helpen om eh minder last te hebben van allergieën. eh, daardoor werd dan mijn energie eh ge-gespoeld, ik denk dat je het, dat het dat was, iets eh... (43/44)Die naaldjes, die deed-ie, ehm hier (handen, red.), hier (bij neus, red.), en hier (tussen wenkbrauwen, red.) En eh, ...ja, en dat was dan ook om het te laten doorstromen. Tenminste de energie. (44) Ehm, ja, (...) daarna moet je dan veel water drinken, omdat eh omdat je lichaam dan afvalstoffen vervoert, en, dat moet er dan uit, en ja dan ben je daarna, heb je minder last van je afweer. Ehm, ja het heeft wel een klein beetje geholpen, maar echt helemaal ervanaf dat was ik ook weer niet, dus ja, ik weet nou niet of dat het aan acupunctuur te-te wijten is of aan eh het feit dat ik denk oh het helpt. Dat ik er daardoor op reageer dat ik dat denk.
Bezoek aan spirituele	Zie onder 'sociaal engagement – netwerken'

forum	
tijdschriften en boeken lezen	(46) Nou, eh, met Kerst was ik dus op vakantie in een, in een vakantiehuisje met m'n hele familie, en daar lag dus eh Onkruid... Ja, en daar kwam ik, kwam ik later achter dat dat er lag, maar het lag er dus niet (?). Oh, interessant, oh gaat dus daar over? En toen heb ik wat gelezen, en eh, een paar van die dingetjes (exemplaren van Onkruid, red.) mee naar huis genomen, (...) gelezen, eh, ehm, nou, de Happinez, dat vind ik ook wel leuk, maar dat koop ik niet zelf eigenlijk omdat ik dat gewoon heel duur vind... (46) ik heb een boek gelezen over eh hoogsensitiviteit. van Eileen Arren.
informatie zoeken op internet	(47) Ehm, en verder, ja, op internet veel eigenlijk...dat ik, op Google iets intyp om er iets meer meer daarvan te weten. (47) aura, chakra, eh, engel, ... aartsengel, of zoiets
Uitleg van dromen	(48/49) als ik iets droom dan denk ik van o, nou misschien dat het iets eh...iets kan betekenen. Of misschien ook niet. Tenminste als ik denk van dat blijft bijvoorbeeld bij je ... dan ga ik 't even opzoeken, wat wat kan het dan betekenen.
Meditatie	(49) Ja, nou meditatie, niet echt meditatie dat ik eh... ja, misschien dat het ook wel meditatie is... maar meer dat ik um... dat je d'r gewoon je gedachten leeg probeert te maken, bijvoorbeeld, of eh... gewoon rustig een muziekje aanzetten of zo en eh... nou dat, tenminste ik vind het wel, het is wel belangrijk dat-dat, dat ik daar tijd voor vrijmaak. Nou ja, nou ja, tijd voor vrijmaken, dat doe ik ook niet, maar meer dat ik, voordat ik ga slapen, of zo, gewoon, dat ik gewoon, mijn gedachten leegmaak. (49) nou dat, tenminste ik vind het wel, het is wel belangrijk dat-dat, dat ik daar tijd voor vrijmaak. Nou ja, nou ja, tijd voor vrijmaken, dat doe ik ook niet, maar meer dat ik, voordat ik ga slapen, of zo, gewoon, dat ik gewoon, mijn gedachten leegmaak. ...dan val je beter, tenminste, dan val je sneller in slaap.
Bidden	(50) Ja. Soms, ook. (50) Gewoon thuis. (50) Niet voor mezelf persé voor mezelf, maar gewoon: zelf.
Wensen t.a.v. activiteiten: energie masseren en reiki	(48) Ja, ik wilde wel een cursus eh massage doen..., ja, 't is op zich op zich ook wel met energie masseren, tenminste ze zeggen o masseren, ja dat is eh, dat is met energie, eh..., ja, dat wilde ik dan doen, maar het is er niet van gekomen meer, misschien dat ik het nog ga doen ik weet het niet...Uhm, verder heb ik ook, ja, mee bezig gehouden, ja ik hou me niet echt mee bezig, maar 't is meer, umm... dat je me- dat je mensen hun pijn kan wegnemen bijvoorbeeld, tenminste door reiki... maar dat doe ik dan wel eh, dat vind ik wel interessant, maar ik heb er geen cursus in gedaan,... ik weet niet of ik dat ga doen...
Motivatie voor activiteiten	
Voor meditatie	Zie onder 'Activiteiten – meditatie' (hoofd leegmaken, sneller inslapen)
Voor Informatie opzoeken	(50/51) Nou ja de dingen die ik dan opzoek, zeg maar dat ik, ja, onderzoek, ja, ehm, ja, dat is toch om er meer over te te weten, om dingen te verklaren en, um, ja, dingen duidelijk te maken dus. Um, nou misschien ook eh om meer ver-verdieping erin te vinden over bepaalde dingen die ik zelf eh ... zelf meemaak. Of denk, daar kan ik iemand anders eh ergens mee helpen, dat ik daar naar op zoek

	ga of zo, en om mezelf verder te ontwikkelen...
Voor bezoek paranormaal-beurs	(41) ik denk niet dat je daarheen moet gaan om eh, dingen te weten... over de toekomst, ja...niet om nou ehm wat voorspelt mijn toekomst, wat ziet de glazen bol, ...Meer eh, ja ik denk dat het meer, dat het meer voor bevestiging is. (41) Dus niet dat het dan ook ... invloed heeft op ... de rest van je leven, of, dat je er iets mee gaat doen,
Voor kerkbezoek	(20) Ja, tenminste dat vind ik ook wel leuk (<i>red. naar de jeugdkerk gaan</i>), maar (stilte), ja, ja ik vind de dingen eromheen dat vind ik allemaal zo eh op- te opgelegd. Dat hoeft voor mij niet persé. Ik vind als je christelijk... ja als je ergens in geloof kun je dat ook thuis doen ...of met mensen die op een andere manier, ja, je kunt ook naar de kerk gaan, dat doen heel veel mensen ook, maar ja je hebt um je ziet(?)in de kerk net weer andere dingen, ja, andere regeltjes misschien daar, daarbij horen, ja, ik denk dat als je, ja als je zelf ergens in geloof dan kun je ook met eh, hoef je niet persé naar de kerk te gaan. Ja, om dat te delen bijvoorbeeld.
Gevolgen van activiteiten	
Van reïncarnatie	Zie bij 'Ervaringen – vrienden uit vorig leven'
Niet op zoek naar vorige levens	(30) Niet dat ik dat eh, dat ik ik nou aan een volgend leven denk; dan zou ik eerder denken aan wat heb ik dan, wat deed ik toen, bijvoorbeeld, wat heb ik toen meegemaakt. (31) Mmmm, nou, het lijkt me wel interessant om het te weten, andere kant denk ik waarom zou je het moeten weten, want je hebt er hier niet zo heel veel aan misschien, omdat het, ja je hoort wel eens van mensen bijvoorbeeld dat ze bang zijn voor water, dat ze in dat leven verdronken zijn, ik noem maar wat, nou ja zoiets, ja heb ik niet echt sterk, nee, eigenlijk, nee.
Van precognitie	(11) Dus, de meeste dingen die ik dan, eh, die ik dan van te voren al zou weten, dat zijn meestal dingen, eh, ja, waar ik dan zelf al rekening mee kan houden, bijvoorbeeld. Of dingen, die eh, wat dan, wat de klap kan verzachten. Dat je het al van tevoren wist. Dat je dan denkt van, ja, het is fijn dat ik dan, dat ik dat al wist. Dat eh... Tenminste, ja, je weet het dan misschien niet helemaal bewust. Tenminste, soms wel, dan denk je van okey. Maar soms is het ook meer een soort vaag gevoel dat je dan hebt. Alleen dan, als het dan gebeurt, dan denk je o ja.

3. SOCIAAL ENGAGEMENT

3.1 Netwerken

omgang met familie	(51) Um, nou, op dit moment wel (lacht). Want natuurlijk eh ik woon nu eh, tenminste, tijdelijk woon ik nu daar dichtbij en ik heb vandaag bij m'n oma gegeten, en morgen ga ik weer bij m'n oma eten, uhm...ja. (51) Ja, 't is wel zo: de ene kant van de familie die, die spreekt niet over z'n gevoelens, en de andere kant van de familie die spreekt heel veel over z'n gevoelens. Dus m'n moeders kant spreekt heel veel over gevoelens en de andere, m'n vaders kant die eh (5152) ... die houdt, nee, die doet 't eigenlijk nooit (lachje), um, nou ja m'n vaders familie die woont dus ook in Katwijk, en daar heb
--------------------	--

	<p>ik dan nu niet veel contact mee, um, ja, 't is verder allemaal prima, 't is gewoon wel een goeie, een goeie familieband.</p> <p>De andere kant van de familie dat gaat, denk ik wat eh, ja misschien wat-wat verder omdat er wat meer over gevoel gepraat wordt en ehm...</p> <p>misschien iets tè veel... tenminste niet eh, tenminste dat, die kant van de familie, m'n opa die had dus eh vorig jaar is ie dus (...) met met eh kanker, dat is nu dan weer over maar eh, m'n opa en oma daar hebben het best wel moeilijk, ze hebben een eigen zaak enne, 't kon maar niet verkocht worden, (...) met pensioen, en eh, nou ja en het werd maar niet verkocht, ze moesten het nu uiteindelijk echt verkopen anders dan eh werd het een probleem voor ze om te verhuizen, m'n oma die heeft eh, nou problemen met haar heup, die is ook wel eens geopereerd aan haar heup, en die kon weer niet lopen. Eh, m'n opa ja, daar gaat het ook niet zo super mee maar, ja, dat zijn wel dingen, ehm, waar dan-dan veel over gepraat wordt bijvoorbeeld. Of eh...</p> <p>(...) wel dat de familieband wel eh erg sterk is.</p>
Vrienden: uitgaan en vakantie	<p>(5) Ja. En, eh, ja, wat nog meer? Vrienden zijn heel belangrijk voor me. Ehm. Uitgaan of gewoon gezellig wat drinken, of, iets leuks doen. Vandaag ben ik nog naar Duinrell geweest met twee vriendinnen.</p> <p>(5) Ja, ik ga dan met een aantal vriendinnen (<i>op vakantie, red</i>). Dat zijn dan twee vriendinnen van mij van thuis en twee vriendinnen van mij van school. Dus dat is ook, maar ik hoop dat het allemaal leuk wordt.</p> <p>(5) Ja, ze (<i>red. die vriendinnen</i>) kennen elkaar minder goed, tenminste ik ben degene dan die daar tussen zit. Ik had zoiets van, nou, ik wilde al een aantal jaren op vakantie met een groep meiden, en het kwam er maar steeds niet van, omdat niemand, eh, iedereen wilde ergens anders heen. En toen had ik op een gegeven moment zoiets van met een vriendin van nou, laten we gewoon maar iets pikken, kijken we op internet, hebben we dat uitgezocht, hebben we een aantal mensen gevraagd van, nou, als jullie mee willen gaan jullie mee en als jullie niet meewillen, dan is het jammer, dan gaan wij gewoon,</p> <p>(11) I: Heb je het (<i>red. verkrachting teamgenootje</i>) überhaupt wel aan een paar mensen verteld?</p> <p>R: Eh, ja dat wel. Drie vriendinnen van me bijvoorbeeld.</p>
Sport: hockey	<p>(4) ik zit op hockey al vanaf mijn zevende. Dat is nu 12 jaar, 13 jaar bijna.</p> <p>(52) Nee, niks bijzonders (<i>red. niet bij organisaties betrokken</i>). Nee. Ja, hockey, maar</p>
Delen spiritualiteit met anderen	<p>(20) Nou ja ik praat erover met andere mensen dan, ehm, met eh vriendinnen kan ik er goed over praten,</p>
Bezoek aan spirituele forum	<p>(20) en ik ben dan lid van het spirituele forum, waar ik eh veel lees en veel eh ook tenminste ook mijn eigen dingen kunt kan zeggen, hoewel ik niet heel vaak grote berichten plaats, maar...berichten die ik plaats, dan eh, daar heb ik goeie bedoelingen mee.</p> <p>(46) ja, ja ik-ik kijk, ja nou, ik kijk (...) om de een of twee dagen of zoiets kijk ik, kijk ik zo op het forum ... 't is niet altijd dat ik een briefje plaats wat met spirituele zaken te maken heeft, um, ik lees wel veel, er over, eh meer over, ja, niet (...) veel aan overhou (?),</p>

	maar eh...
Kerkbezoek	Met kerst ga ik naar de kerk en soms als ze echt graag willen dat ik meega bijvoorbeeld, dan ga ik, of als eh een neefje of nichtje gedoopt wordt, of iets dergelijks...

3.2 Vrijwilligerswerk

Hockey	(520) je bent automatisch vrijwilliger als je in de senioren komt, um, ja, (...) bij de senioren dan moet je bardiensten draaien, je moet af en toe ook schoonmaken, eh, ehm, ja, fluiten bij wedstrijden,...
Wensen, intenties	(53) Ik denk dat ik wel meer van dat soort dingen zou... tenminste, vrijwilligersdingen zou willen doen Maarre...dat komt er niet van. Eh, eerst maar m'n studie eens af. (53) Ja, ik zou heel graag eh ontwikkelingslanden bijvoorbeeld eh willen helpen of eh... ja, of oudere mensen die helemaal alleen zijn eh in Nederland, eh, ja, die verder dus niet zoveel hebben, niet zoveel bezoek hebben, daar eh iets mee te doen... de mensen op hun oude dag eh gezelschap te houden... Nou ja, zoiets, dat spreekt me wel aan.
Geen politieke activiteit	(52) Nee. 'k Heb wel gestemd.

3.3 Helpen

Als gids	R [...]. Ehm, en als je dan klaar bent met groeien, dan kun je als gids eh andere mensen helpen denk ik.
----------	--

3.4 Maatschappij

Houding tov. maatschappij	
hardheid	(53) Ik denk denk dat(?) om te beginnen dat het heel hard is. Harde maatschappij. Uhm... ja. Te veel, ja, de meesten hebben veel s-(?) ... mensen hebben veel eh problemen... ehm ... ja hoe hoe leg ik dat uit, hoe ik er naar kijk uhm ... (54) Um...Ja. Ik denk dat vooral het werk- het werk in de wereld dat dat hard kan zijn. Er wordt niet eh - meer op geld gelet dan op ehm de mensen die ergens werken bijvoorbeeld. De je hebt ook de, nou de recessie, eh, mensen worden ergens uitgeknikkerd, eh ... (54) eh, ja, er is niet genoeg geld, begrijpelijk, maar ja die mensen hebben dan verder, moeten weer iets anders ja... zoeken, (...) andere eh bronnen aangewezen...
invloed media	(53) ja ik denk dat het, denk dat ook de media heel veel invloed heeft op eh, hoe de maatschappij is.
Amerika als voorbeeld	(53/54) Bijvoorbeeld in ja, Amerika is een groot land. En ik denk ook dat veel westerse landen die nemen die ... die nemen dat over. Eh, tenminste (...) zo zie ik dat een beetje dat een beetje als voorbeeld naar Amerika wordt gekeken van, omdat het een wereldmacht is, eh, dat dat er ook dingen worden overgenomen. Dat je nu al McDonald bijvoorbeeld, tenminste dat is ook overal, eh, Coca Cola, en ja zoals de kerstman die heeft ie eh (?) verzonnen...
Goede sociale voorzieningen	(55) Eh... nou ik kijk er, nou niet negatief op, maar 't kan beter. Hoewel Nederland dat eh vind ik dat dat wel langzamerhand wel eh, goeie dingen, heeft. En net als Zweden bijvoorbeeld, da's is ook een land, tenminste Nederland en Zweden bijvoorbeeld en Denemarken geloof ik, (kucht) veel eh op elkaar lijken, in dat

	opzicht... (55) qua zorgstelsel, dat er goed op mensen wordt gelet, goed eh ja voor ze gezorgd wordt, dat eh, dingen waar ze op kunnen terugvallen, bijvoorbeeld...
Zorgen over mensen die schulden maken	(55/56) Em, en nou eventjes een beetje oppervlakkig misschien, maar van Amerika daar vind ik dat, daar zijn heel veel, wat ik dan zie, op tv, da's ook weer media natuurlijk dus dat kan ook weer anders zijn dan dat het echt is, maar dat er veel mensen zijn die ook schulden hebben, heel erg, omdat ze daar gewoon creditcards kunnen aanvragen of dat soort dingen bij bepaalde particuliere bedrijven (...).Nou, daardoor ja, raak je zover in de schulden, maar ja hoe moet je er uitkomen, en dat, ja het is wel moeilijk om die ondersteuning eh te bieden, denk ik, ook maar, ja, mensen moeten toch wel, weer hun leven kunnen beteren. Dus. Dus ja, dat is eh d'r kan denk ik teveel daar in dat opzicht eh in Amerika bedoel ik dus.
Overgangsfase	(17) Uhm, hoe ik dan naar de maatschappij kijk eigenlijk, dus niet over dat geld en die schulden, maar, uhm, ja, hoe zeg je dat nou goed... Ik denk dat het in een soort van fase zit waar eh... waarbij dingen eh, tot-tot een soort van uiterste gaan komen en dat het daarna eh, rustiger wordt.
Er moet teveel	(59) Ja ik denk dat er zoveel moet in de maatschappij ook eigenlijk. Er moet zoveel. Uhm, er zijn zoveel eh regeltjes, ja, regeltjes die zijn dan wel nodig, maar, er moet zoveel.
Wens iets te veranderen	
meer eerlijkheid	(56) Nou, ik denk eh, vooral eh, eerlijkheid... eh, ja, omdat zoveel mensen worden bedrogen, bestolen, ja, waarom nou eigenlijk? Um ja, de mensen doen dat omdat ze zelf ook problemen hebben bijvoorbeeld als ze stelen, om maar makkelijk aan geld te komen, omdat ze andere zaken moeten oplossen,...
meer rechtvaardigheid	(57) Rechtvaardigheid misschien.
Meer meevoelendheid	(57) Uhm,...ja en dat het wat eh, meevoelender misschien wordt kan zijn. Want een heleboel mensen die worden maar aan hun lot overgelaten. (57) Ja omdat, ja vroeger was dan je leefde ja in grote groepen, tenminste de mensen die leefden eh gewoon met hun familie bijvoorbeeld eh, en 't wordt, tenminste waar 't op neerkomt dat de maatschappij wordt steeds individue... individualisti-escher. Ehm, ja, terwijl mensen toch eigenlijk eh meer groepsdieren zijn, van de natuur uit.

3.5 Relatie met spiritualiteit

Via verbondenheid	(58) Ja, um, in de zin dat eh, ja spiritualiteit gaat vaak om het verbonden zijn met eh, ja, om verbondenheid. En als je individueel leeft, ja, dan ben je minder verbonden met, met eh de rest van de, van de wereld, ja. (58) Want jijzelf bent niet de enige die die er is. Je bent niet de enige die, ... ja, je bent altijd verbonden met iets anders. Dat is toch weer die dominosteentjes eigenlijk. Alles wat je doet heeft eigenlijk invloed, op andere mensen ook.
Spiritualiteit	(59) En, er moet veel door de-de samenleving, de druk, de

relatieve de druk vanuit de maatschappij	groepsdruk, um, ja, de de mensen die maken het, die doen het eigenlijk allemaal zelf, ja (...) zo. Ik denk dat sp-, dat spiritualiteit ook misschien wel iets is om ehm, daar een beetje van... los te komen, niet echt, maar meer om daar eh, eh betekenis in te vinden, om daar, eh, ja een andere manier te zoeken hoe het dan anders kan. Ja want dat moeten alleen dat is niet ...genoeg. Tenminste dat is niet eh de bedoeling.
--	---

4. Thema's van Agency&Communion

Thema's van Agency

4.1 zelfoverwinning

sterker maken van het Zelf door overwinnen verlegenheid	(6) Want ik was, ehm, vroeger altijd heel-heel stil, eh verlegen vonden mensen mij altijd, eh introvert, ja, meisje wel. En, na, ik studeer nu communicatie dan en dat heeft me wel eh, meer uit mijn, eh, schulp, eh, doen komen, zeg maar. En, ja, ja dat heeft me een stuk, eh, stuk opener gemaakt. Nou ja, ik was niet altijd gesloten, dat ook weer niet. Maar, ik was wel heel sociaal. Ik ben heel sociaal. Maar het heeft me, eh, eh, ja wat, eh, directer gemaakt, denk ik en wat, eh, spontaner. En, minder afwachtend, denk ik dan.
zelfbewustzijn vergroten door spiritualiteit	(16) tenminste ik heb een vriendin die eh, heeft een moeder die houdt zich spiritueel bezig, ook met eh, nou paranormale zaken bijvoorbeeld, en die heeft zelf ook een goeie vriendin die is eh paranormaal begaafd, eh die ziet aura's bijvoorbeeld, al die dingen, en die ging ook naar parabeurzen toe, paranormale beurzen, en, ja via die vriendin ben ik eigenlijk een beetje met het ja, het spirituele en het paranormale in aanraking-aanraking gekomen, het heeft mij wel meer bewust doen worden van eh, van mijzelf..

Thema's van Communion

4.5 liefde/vriendschap

verkrachting teamgenootje wordt gedeeld met drie vriendinnen	(10) I: Heb je het überhaupt wel aan een paar mensen verteld? R: Eh, ja dat wel, drie vriendinnen van me bijvoorbeeld.
delen spiritualiteit vriendinnen	(20) Nou ja ik praat erover met andere mensen dan, ehm, met eh vriendinnen kan ik er goed over praten

4.6 dialoog

verkrachting teamgenootje wordt gedeeld met drie vriendinnen	(10) I: Heb je het überhaupt wel aan een paar mensen verteld? R: Eh, ja dat wel, drie vriendinnen van me bijvoorbeeld.
delen spiritualiteit vriendinnen	(20) Nou ja ik praat erover met andere mensen dan, ehm, met eh vriendinnen kan ik er goed over praten
spiritueel internetforum	(20) en ik ben dan lid van het spirituele forum, waar ik eh veel lees en veel eh ook tenminste ook mijn eigen dingen kunt kan zeggen, hoewel ik niet heel vaak grote berichten plaats, maar...berichten die

	ik plaats, dan eh, daar heb ik goeie bedoelingen mee.
4.7 zorgen/helpen	
toont bezorgdheid t.a.v. opa/oma	... tenminste niet eh, tenminste dat, die kant van de familie, m'n opa die had dus eh vorig jaar is ie dus (...) met met eh kanker, dat is nu dan weer over maar eh, m'n opa en oma daar hebben het best wel moeilijk, ze hebben een eigen zaak enne, 't kon maar niet verkocht worden, (...) met pensioen, en eh, nou ja en het werd maar niet verkocht, ze moesten het nu uiteindelijk echt verkopen anders dan eh werd het een probleem voor ze om te verhuizen, m'n oma die heeft eh, nou problemen met haar heup, die is ook wel eens geopereerd aan haar heup, en die kon weer niet lopen. Eh, m'n opa ja, daar gaat het ook niet zo super mee maar, ja, dat zijn wel dingen, ehm, waar dan-dan veel over gepraat wordt bijvoorbeeld. Of eh...
toont intentie om vrijwilligerswerk te doen	Ja, ik zou heel graag eh ontwikkelingslanden bijvoorbeeld eh willen helpen of eh... ja, of oudere mensen die helemaal alleen zijn eh in Nederland, eh, ja, die verder dus niet zoveel hebben, niet zoveel bezoek hebben, daar eh iets mee te doen... de mensen op hun oude dag eh
verplicht vrijwilliger bij hockey	Nee, je bent automatisch vrijwilliger als je in de senioren komt, um, ja, (...) bij de senioren dan moet je bardiensten draaien, je moet af en toe ook schoonmaken, eh, ehm, ja, fluiten bij wedstrijden,...
4.8 gemeenschap	
onderdeel van het gezin	(1) gewoon eigenlijk een normaal eh, een normaal gezin, een gezin van vier mensen, m'n vader en moeder zijn nog steeds bij elkaar. En eh ja, verder, is het prima...ehhm...
hechte familie moeder, minder hecht bij vader	(52) nou ja m'n vaders familie die woont dus ook in Katwijk, en daar daar heb ik dan nu niet veel contact mee, um, ja, 't is verder allemaal prima, 't is gewoon wel een goeie, een goeie familieband
hockey	(4) Eh, ik zit op hockey, al, eh, vanaf mijn zevende. Dat is nu eh,
uitgaan en vakantie met vriendinnen	(5) Vrienden zijn heel belangrijk voor me. Ehm. Uitgaan of gewoon gezellig wat drinken, of, iets leuks doen. Vandaag ben ik nog naar Duinrell geweest met twee vriendinnen. (5) Ja, ik ga dan (red. op vakantie) met, eh, met een aantal vriendinnen. Dat zijn dan twee vriendinnen van mij van thuis en twee vriendinnen van mij van, eh, school. Dus dat is ook, maar eh, ik hoop dat het allemaal leuk wordt.
spiritueel internetforum	(20) en ik ben dan lid van het spirituele forum, waar ik eh veel lees en veel eh ook tenminste ook mijn eigen dingen kunt kan zeggen, hoewel ik niet heel vaak grote berichten plaats, maar...berichten die ik plaats, dan eh, daar heb ik goeie bedoelingen mee.
stemmen	(53) 'k Heb wel gestemd.
spiritueel internetforum	(20) en ik ben dan lid van het spirituele forum, waar ik eh veel lees en veel eh ook tenminste ook mijn eigen dingen kunt kan zeggen, hoewel ik niet heel vaak grote berichten plaats, maar...berichten die

	ik plaats, dan eh, daar heb ik goeie bedoelingen mee.
--	---

